

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ПЪРВО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2012 год.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	4
3	Финансови резултати	5
4	Осигуровки и данъци	5
5	Балансови показатели	6
6	Парични потоци	11
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	12
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	16
9	Основен капитал	18
10	Персонал, производителност и заплащане	19
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	22
12	Поддържане на здравословни и безопасни условия на труд	22
13	Екология и опазване на околната среда	23
14	Инвестиционна дейност	24
15	Качество на произвежданата продукция	25
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	26
17	Финансови задължения към частен кредитор	27
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	28
19	Движение на акциите	28
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	29
21	Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година	31
22	SWOT анализ	33
23	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	35
24	Заклучение	38

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през периода януари – март 2011 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

Докладът съдържа анализ на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и на неговото състояние. Анализът включва финансови и нефинансови показатели, относими към дейността. Прегледът включва и допълнителни обяснения относно суми, представени във финансовия отчет за периода.

Финансовия отчет за периода е изготвен на база Международните счетоводни стандарти.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от наеми, приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци за скраб и други приходи. Липсват финансови приходи. По същество всички приходи са brutния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **601 хил. лева**. В резултат на положителните тенденции през последната година, тези приходи са с 39% по-големи спрямо същия период на предходната година. Разпределят се по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	536	89,2%
Други приходи, в това число:	65	10,8%
► Приходи от наеми	31	5,2%
► Приходи от продажби на скраб (стружки и технологични отпадъци)	33	5,5%
► Приходи от продажби на материали	0	0,0%
► Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	0	0,0%
► Други приходи	1	0,2%
Приходи от финансираня	0	0,0%
Финансови приходи	0	0,0%
Общо приходи	601	100,0%

Приходите от продажби на продукцията формират преобладаващата част от общия размер на приходите – 89%. Тези приходи от промишлена продукция са 2,2 пъти по-големи от размера им през предходната година. Нарастването е в следствие на положителните тенденции, свързани с края на икономическата криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване. Увеличение на поръчките, каквато беше тенденцията от пролетта до есента на 2011 година, се очертава отново от март 2012 година.

Основните видове произведени през периода изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
1	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	203	37,87%
2	MBS BUSINESS LTD	Оборудване за черната металургия	77	14,37%
3	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД	Сепаратор за технически водород	70	13,06%
4	"КЦМ" АД, Пловдив	Редуктор ЦТ-190	61	11,38%
5	CFE Technology GmbH (чрез "Бесттехника Струма" АД)	Главини за промишлени вентилационни системи	45	8,40%
6	"ВОЛТА-С" ООД	Изработване на детайли за машини (фланци)	21	3,92%
7	"Бесттехника" ЕООД	Устройство демпфериращо в земята (Амортизиращ пакет)	20	3,73%
8	"Енергоремонт Бобов дол" АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Колектори	15	2,80%
9	"Монди Стамболийски" ЕАД	Зъбен венец и пиньон	13	2,43%
10	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	11	2,05%
В С И Ч К О			536	100,0%

23% от произведената и експедирана продукция през отчетния период е предназначена за чуждестранни клиенти.

2. Разходи

Разходите през разглеждания период са в размер на **2 935 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през първото тримесечие на 2012 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за суровини и материали	605	20,6%
Разходи за външни услуги	110	3,7%
Разходи за амортизации	1 036	35,3%
Разходи за заплати и възнаграждения	659	22,5%
Разходи за осигуровки	105	3,6%
Други разходи, в това число:	218	7,4%
► Решение на Арбитражен съд при БТПП	202	6,9%
► Разходи за командировки	6	0,2%
► Еднократни (алтернативни) данъци	0	0,0%
► Представителни разходи	0	0,0%
► Актове за брак	0	0,0%
► Съдебни такси и други юридически разходи	0	0,0%
► Други разходи	10	0,3%
Суми с корективен характер, в това число:	202	6,9%
► Балансова стойност на продадени дълготрайни материални активи	0	0,0%
► Балансова стойност на продадени краткотрайни активи	0	0,0%
► Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	202	6,9%
► Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин (Капитализирани разходи за активи)	0	0,0%
Финансови разходи, в това число:	0	0,0%
► Разходи за лихви	0	0,0%
► Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
► Банкови такси и комисионни	0	0,0%
Общо разходи	2 935	100,0%

Основните видове разходи бележат нарастване в сравнение със съответния период от предходната година, в следствие на очертаващото се подобрене на производствената дейност. Разходите, свързани с персонала са по-големи, поради нарастване на производството и съответно по-високи възнаграждения на

нормените работници. Увеличението на разходите за материали е свързано с нарастването на производство.

При влягането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на "средно претеглена цена" за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД са приети 390 хиляди нормочаса. Изработените през отчетния период 18,9 хиляди нормочаса съответстват на 19,4% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е съпоставимо с предходната година като цяло и се подобрява 2 пъти в сравнение със същия период на 2012 година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно, търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, "Бесттехника ТМ-Радомир" прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 601 хил. лева и разходи 2 935 хил. лева се получава **счетоводна загуба** (от продължаващи дейности преди разходи за данъци) в размер на **-2 334 хил. лева.**

След преобразуването на счетоводната загуба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула.** На тази база **корпоративен данък не се дължи.**

Балансовата загуба е -2 334 хил. лева и е равна на счетоводната такава.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС не е превеждан редовно и в срок. За периода начисленият данък върху продажбите е 245 хил. лв. Начисленият ДДС за покупките е 178 хил. лв. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 34 хил. лева. ДДС за внасяне в началото на годината е 591 хил. лева. В края на разглеждания период натрупаното ДДС за внасяне е в размер на 658 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 174 хил. лева. Реално през отчетния период не са плащани и прихващани осигурителни задължения. През отчетния период задълженията към социалното осигуряване нараснаха със 174 хил. лева спрямо 31.12.2011 година и към 31.03.2012 година същите са в размер на 3 801 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. март 2012 година, както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през отчетния период подоходен данък е в общ размер на 56 хил.лв. Като вземем предвид 1 175 хил. лв., дължими в края на 2011 година, към 31.03.2012 година дължимият такъв е 1 231 хил. лева.

От началото на годината са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 3 хил. лева. Към 31.03.2012 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 41 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 31.03.2012 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	145 944	88,1%
• земи (терени)	215	0,1%
• сгради и конструкции	16 021	9,7%
• машини и оборудване	122 074	73,7%
• съоръжения	4 514	2,7%
• транспортни средства	54	0,0%
• други дълготрайни материални активи	10	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	3 056	1,8%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	11	0,0%
Материални запаси, в това число:	12 806	7,7%
• материали	4 283	2,6%
• продукция	2 448	1,5%
• стоки	3 530	2,1%
• незавършено производство	2 545	1,5%
Краткосрочни вземания, в това число:	6 866	4,1%
• вземания от клиенти	1 124	0,7%

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
• вземания от свързани предприятия	4 363	2,6%
• предоставени аванси на доставчици	1 247	0,8%
• съдебни и присъдени вземания	24	
• данъци за възстановяване	11	
• други краткосрочни вземания	97	0,1%
Парични средства	56	0,0%
Разходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Актива	165 684	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 162 674 хил. лева в края на отчетния период и не се променя спрямо началото на годината. През януари беше извършена продажба чрез съдия-изпълнител на 23 броя основни производствени машини. Същите са с отчетна (първоначална) стойност 30 623 хил. лева и балансова (остатъчна) стойност 29 308 хил. лева. За купувач беше обявен „Еврометал” ООД. Дружеството оспорва тази продажба по съдебен ред, поради което резултатите от същата не са осчетоводени.

Набраното изхажяване към края на отчетния период е 19 786 хил. лева. Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 31.03.2011 година е 142 888 хил. лева.

През разглеждания период отчетната стойност на ДМА не нараства и не намалява.

От дълготрайните материални активи с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 131 572 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 122 074 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 16 021 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 11 хил. лева и се формират, както следва:

- 7 295 лева - акционерно участие с 1 459 акции (номинална стойност на една акция 5 лева) в “МЕТЕКО” АД, гр. София. Същите представляват 4,65 % от капитала на дружеството, съгласно временно удостоверение №176 от 27.09.2011 година.
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 31.03.2012 год. са в размер на 12 806 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 4 283 хил. лева. Нарастват със 125 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 448 хил. лева. Същата намалява с 90 хил. лева в сравнение с 31.12.2011 година;

- Незавършено производство - 2 545 хил. лева. Намалява със 112 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 2 657 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 530 хил. лева и размерът им не се променя от началото на годината.

Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2011 година със 77 хил. лева.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 31.03.2012 год. са в размер на 6 866 хил. лева, нарастват с 13 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти – 1 124 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия – 4 363 хил. лева;
- Предоставени аванси на доставчици – 1 247 хил. лева;
- Съдебни и присъдени вземания - 24 хил. лева. Не променят размера си от началото на годината;
- Данъци за възстановяване – 11 хил. лева. Не променят размера си от началото на годината;
- Други краткосрочни вземания – 97 хил. лева. Същите нарастват с 4 хил. лева от началото на годината. Формират се изцяло като вземания от други дебитори.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 31.03.2012 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	12 290	7,4%
Резерви	117 519	70,9%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	115 577	69,8%
• общи резерви	1 547	0,9%
• други резерви	395	0,2%
Финансов резултат, в това число:	-11 012	-6,6%
• неразмразена печалба от минали години	119	0,1%
• непокрита загуба от минали години	-8 797	-5,3%
• текуща печалба/загуба	-2 334	-1,4%
Нетекучи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	19 732	11,9%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,1%
• пасиви по отсрочени данъци	12 097	7,3%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	4,5%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	27 155	16,4%
• задължения към финансови предприятия (лизинг)	965	0,6%
• задължения към доставчици	3 265	2,0%
• задължения към свързани предприятия	838	0,5%
• получени аванси от клиенти	1 930	1,2%
• задължения към персонала	3 581	2,2%
• задължения към осигурителни предприятия	3 801	2,3%
• данъчни задължения	2 770	1,7%
• други краткосрочни задължения	1 021	0,6%
• други текущи пасиви (прехвърлено/цедирано вземане от "ОББ" АД на "Еврометал" ООД)	8 984	5,4%
• приходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Пасива	165 684	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 31.03.2012 г. е в размер на 118 797 хил. лв. спрямо 121 131 хил.лв. в началото на годината. Той намалява с 2 334 хил. лева в края на отчетния период в резултат на отчетената загуба.

Резервите са на стойност 117 519 хил. лева, като не се променят в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 г. преоценка са 115 577 х. лв.
- Общите резерви са 1 547 хил. лева.
- Другите резерви са 395 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години, до 2009 година включително, и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения не се променят от началото на годината и към 31.03.2012 год. са 19 732 хил. лева.

• Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
- Останалите 12 097 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства са 965 хил. лева към 31.03.2012 година. През октомври 2011 година бяха отписани 6 броя производствени машини и съоръжения, придобити на лизинг. Договорите за

лизинг бяха прекратени, собствеността на съответните ДМА беше прехвърлена на лизингодателя и задълженията към него намаляха. Посочената по-горе сума включва предимно неплатените лизингови вноски към датата на прекратяване на шестте договора.

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през периода нарастват от 5 479 хил. лева към 31.12.2011 год. на 6 033 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 265 хил. лева спрямо 3 096 хил. лева в края на 2011 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 930 хил. лева спрямо 1 812 хил. лева в края на 2011 година;
- Задължения към свързани предприятия - 838 хил. лева, спрямо 564 хил. лева в края на 2011 година. Размерът им към 31.03.2012 година се формира от:
  - Задължения по доставки - 137 хил. лева, спрямо 96 хил. лева в края на 2011 година;
  - Задължения по получени аванси от клиенти, свързани предприятия - 701 хил. лева, спрямо 468 хил. лева в края на 2011 година.

Задълженията към персонала са в размер на 3 581 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец март 2012 год. (нетна сума) - 166 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2012-та, 2011-та, 2010-та и 2009-та години - 3 156 хил. лева;
- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 83 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 92 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 31.03.2012 год. са 3 801 хил. лева, включително начислените върху заплатите за март 2012 година, които не са с настъпил падеж.

Данъчните задължения от началото на годината нарагнаха със 125 хил. лева и към 31.03.2012 год. същите са 2 770 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 1 230 хил. лева;
- Лихви по данъчно ревизионен акт - 830 хил. лева;
- Данък добавена стойност за внасяне - 669 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 41 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 1 021 хил. лева се формират от:

- Задължения по начислени дивиденди - 137 хил. лева;
- Задължения по съдебни спорове - 237 хил. лева;
- Лихви по лизингови договори - 161 хил. лева;
- Други лихви - 231 хил. лева;
- Задължения по застраховки - 14 хил. лева;
- Други кредитори - 241 хил. лева.

Други текущи пасиви (Други финансови дългове) в размер на 8 984 хил. лева представлява задължението на дружеството към „Еврометал” ООД - Перник.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през първото тримесечие на 2012 година

Налични парични средства в началото на периода	87 хил. лв
Парични постъпления през периода	1 038 хил. лв
Парични плащания през периода	1 069 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	56 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток:

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	1 038	100,00%
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	0	0,00%
Други постъпления	0	0,00%
Всичко постъпления	1 038	100,0%

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	670	62,68%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	399	37,32%
Други плащания за оперативна дейност	0	0,00%
Покупка на дълготрайни активи	0	0,00%

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Платени лихви, такси, комисионни по заеми	0	0,00%
Други финансови плащания	0	0,00%
Всичко плащания	1 069	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

А. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

а) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{рпш} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-2\,334}{601} = -3,884$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-2\,334}{118\,797} = -0,020$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{рп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-2\,334}{46\,887} = -0,050$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-2\,334}{165\,684} = -0,014$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност се влошават около 3,5 пъти през първото тримесечие в сравнение с равнището си от предходната година.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

а) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ер} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{601}{2\,935} = 0,205$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{еп} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{2\,935}{601} = 4,884$$

Коефициентите на ефективност се влошават над 2 пъти спрямо тези от 2011 година, когато бяха съответно 0,463 и 2,160. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

а) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{19\,727}{27\,155} = 0,73$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{бл} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{6\,922}{27\,155} = 0,25$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$K_{нл} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{56}{27\,155} = 0,0021$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{ал} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{56}{27\,155} = 0,0021$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. За предприятие от тежото машиностроене може да се приеме норматив 1,00 поради дългия производствен цикъл и необходимостта от привлечен капитал. Този коефициент се влошава с около 4% спрямо равнището от 2011 год., когато е със стойност 0,76.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,27. Към 31.03.2012 год. същият става на 0,25, т. е. влошаването е със 7 на сто.

Коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност се влошават 1,6 пъти, но в нашия случай не са достатъчно показателни.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

а) Коефициент на платежоспособност

$$K_{\text{плс}} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{118\,797}{46\,887} = 2,534$$

б) Коефициент на задлъжнялост

$$K_z = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{46\,887}{118\,797} = 0,395$$

Получените коефициенти почти запазват равнището си от 2011 год., когато са съответно 2,652 и 0,377. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обращаемост на материалните запаси

Показателите за обращаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$В_{\text{еод}} = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{12\,845 \times 360}{2\,144} = \frac{2\,157}{\text{дни}}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Нетния размер на приходите от продажби на продукцията е получен чрез проста екстраполация на тримесечния резултат (умножава се по 4), с цел съпоставимост с предишния отчетен период.

Този показател е неблагоприятен за предприятието и се влошава значително в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 686 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а от там и обращаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$BO_{мз} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{2\,144}{12\,845} = 0,17$$

Този показател характеризира обръщаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен и се влошава над 3 пъти спрямо предходната година, когато същият е 0,53.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукция.

$$Z_{мз} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}} = \frac{12\,845}{2\,144} = 5,99$$

Показателят се влошава значително в сравнение с предходната година, когато е равен на 1,90.

Е. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

а) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

$$K_{ебитда} = \frac{\text{Печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-1\,298}{601} = -216,0\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

$$K_{ебт} = \frac{\text{Печалба от цялата дейност, преди облагането с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-2\,334}{601} = -388,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) ЕАТ марж

ЕАТ представлява печалбата от цялата дейност, след облагането ѝ с данъци

$$K_{\text{eат}} = \frac{\text{Печалба, след облагане с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-2\,334}{601} = -388,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.

Горните показатели се влошават неколkokратно спрямо предходната 2011-та година.

8. Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати

В настоящата глава се дава обяснение на икономическото състояние на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД към 31.03.2012 година.

8.1. Изменение на вземанията

№ по ред	Показатели	хил. лева		
		31.12.2011г.	31.03.2012г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
1	Вземания от клиенти и от доставчици	2 366	2 371	5
1.1.	Вземания от клиенти	1 109	1 124	15
1.2.	Предоставени аванси на доставчици	1 257	1 247	-10
2	Вземания от свързани предприятия	4 359	4 363	4
2.1.	Вземания от свързани предприятия	4 359	4 363	4
2.2.	Предоставени аванси на свързани предприятия	0	0	0
I.	Общо вземания по търговски взаимоотношения (р.1+р.2)	6 725	6 734	9
I.1.	Вземания по търговски взаимоотношения	5 468	5 487	19
I.2.	Предоставени аванси по търговски взаимоотношения	1 257	1 247	-10

Вземанията на дружеството от клиенти нарастват с 15 хил. лева, а предоставените аванси на доставчици намаляват с 10 хил. лева. Вземанията от свързани предприятия нарастват с 4 хил. лева. Като цяло, вземанията по търговски взаимоотношения нарастват с 9 хил. лева от началото на годината.

8.2. Изменение на задълженията

№ по ред	Показатели	хил. лева		
		31.12.2011г.	31.03.2012г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
11	Задълженията към доставчици и клиенти	4 915	5 195	280
11.1.	Задължения към доставчици	3 096	3 265	169
11.2.	Получени аванси от клиенти	1 819	1 930	111
12	Задълженията към свързани предприятия	564	838	274
12.1.	Задълженията към свързани предприятия по доставки	96	137	41
12.2.	Получени аванси от свързани предприятия като клиенти	468	701	233
II.	Общо задължения по търговски взаимоотношения (р.11+р.12)	5 479	6 033	554
II.1.	Задължения по търговски взаимоотношения	3 192	3 402	210
II.2.	Получени аванси по търговски взаимоотношения	2 287	2 631	344

От горната таблица се вижда, че задълженията по търговски взаимоотношения нарастват с 554 хил. лева и стават 6 033 хил. лева, срещу 5 479 хил. лева в началото на годината. Срещу тези задължения в актива на баланса стои продукцията на различни етапи от производствения цикъл като материали, незавършено производство и готови изделия за експедиране. Тези три компонента са в общ размер на 9 276 хил. лева.

Именно продължителността на производствения цикъл в дружеството обуславя големите размери както на материалните запаси, така и на стоящите срещу тях задължения към търговски контрагенти:

➤ Разработване на конструктивната и технологична документация и доставка на основни материали. На този етап съответстват предимно наличните материали на склад. В края на периода те са 4 283 хил. лева. От тях следва да извадим обездвижените материални запаси, които са около 1,0 млн. лева. Остават около 3 280 хил. лева, ангажирани в подготвителния етап от производствения цикъл;

➤ Вторият етап е основен и включва самия производствен процес: от разкрояването на стоманените профили, през механообработката и заварочно-монтажните дейности, до антикорозионната обработка и боядисването. На този етап съответства незавършеното производство. В края на периода същото е в размер на 2 545 хил. лева;

➤ Последният етап е свързан с подготовката на изделията за експедиция – транспортна опаковка и изчакване в склад готова продукция на транспорта. В стойностно изражение този етап се равнява на 2 448 хил. лева готова продукция.

Като цяло, производственият цикъл е ангажирал около 8,27 млн. лева към 31.03.2012 година. Сумата включва предимно направените разходи по спрените от клиенти поръчки в резултат на кризата. Не се включват обездвижените материални запаси.

8.3 Загуба

В края на първото тримесечие дружеството отчита загуба в размер на -2 334 хил. лева. За предходната 2011 година имаме загуба от -8 797 хил. лева.

Основната причина за загубата е намалялото производство в резултат на световната икономическа криза. На второ място са спрените от клиентите поръчки, поради замразяване на инвестиционните обекти от крайните клиенти. Това води до блокиране на оборотни средства под формата на материални запаси. Третата причина е дългия производствен цикъл на преобладаващата част от изделията. В процеса на производствената дейност (посочените в горната точка три етапа) тези изделия се отчитат само със своята производствена себестойност. Тя включва преките разходи за материали и труд + общопроизводствените разходи. При формирането на цената участват още административните разходи, финансовите разходи и печалбата. Вземайки предвид и тази група финансови елементи, формиращи продажната цена, следва срещу ангажираните в производството 8,27 млн. лева (включително спрените поръчки), да бъдат получени около 12,8 млн. лева от готова продукция, което би довело до нарастване на крайния финансов резултат с около 4,5 млн. лева.

Съществена причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на банките. Има се предвид отказът за издаване на банкови гаранции за авансово плащане, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материали и започване на производство по нови поръчки.

9. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 12 290 348

Брой платени акции - 12 290 348

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределянето на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

Разпределението на собствеността на акциите към края на първото тримесечие е посочено в следващата таблица.

Акционери	Брой акции	Дял в %
“Бесттехника и Ко” ООД, гр. София	9 712 486	79,03%
ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София	595 000	4,84%
„Галакси Пропърти Груп” ООД	441 042	3,59%
“Първа инвестиционна банка” АД	102 158	0,83%
“Би Ес Ей Джи” ЕООД	35 000	0,28%
“Магис-М” ЕООД, гр.София	30 303	0,25%

Акционери	Брой акции	Дял в %
Други юридически лица	3 171	0,03%
Индивидуални акционери	1 371 188	11,16%
Всичко	12 290 348	100,00%

През първото тримесечие среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,28 лева.

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за второто полугодие на 2011 година, беше 0,56 лева.

10. Персонал, производителност и заплащане

10.1. Численост на персонала

Средносписъчният брой на персонала за първо тримесечие на 2012 година е 252 човека, от които 81 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средносписъчния брой на персонала за предходната 2011 година същият е намалял с 8 човека.

Като цяло движението на персонала през първо тримесечие на 2012 год. е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2012г.	Постъпили през I-во тримесечие	Напуснали през I-во тримесечие	Численост на 31.03.2012г.	Средно-списъчен състав
Основни нормени работници	79	8	0	87	81
Ненормен персонал	170	6	3	173	171
Персонал - общо	249	14	3	260	252

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата графика.

От посочените данни се вижда, че числеността на персонала през първо тримесечие на 2012 година се увеличава с четири човека. При основните производствени работници числеността също се увеличава от 77 броя през м.януари на 83 броя през м.март.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата - чл. 325, т. 1 от КТ	1
По молба на лицата с предизвестие - чл. 327, ал.1, т. 2 от КТ	2
ВСИЧКО	3

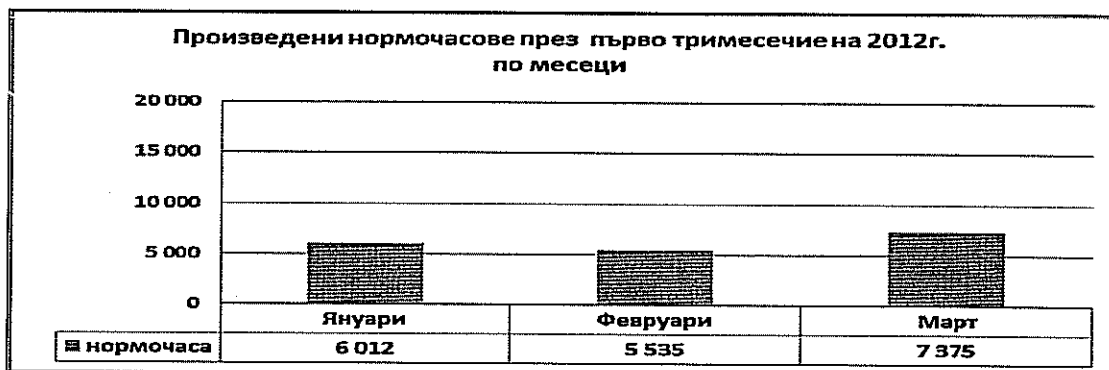
10.2. Производство в нормочасове

Изработените нормочасове за цялата предходна 2011 година са 61,6 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 5 137 нормочаса.

Изработените нормочасове за първо тримесечие на 2012 година са 18,9 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 6 307 нормочаса.

Средномесечното производство в нормочасове през тримесечието бележи увеличение от 22,7% спрямо предходната година.

Изработените нормочасове през отделните месеци са посочени по-долу.

10.3. Производителност

Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са 100 н/ч средномесечно за първо тримесечие на 2012 година.

В графиката по-долу са посочени произведените н/ч от един работник по месеци.

Този показател се е увеличил в сравнение с 2011 година, през която произведените нормочасове от един присъствен работник са средномесечно 85 нормочаса.

Използваемостта на работното време на основните нормени работници е 57%, изчислена като съотношение между отработените нормочасове и присъствените човекочасове.

На следващата графиката е посочено натоварването в % на нормените работници по месеци.

На долната графика е показано натоварването в процент по производствени корпуси и звена през първо тримесечие на 2012 година. Наблюдава се увеличение на натоварването при всички видове дейности в сравнение с 2011 година, през която същото е 50%.

10.4. Заплащане

През 2011 година средната заплата е 728 лева. През първо тримесечие на 2012 година същата е 749 лева. Увеличението на средната работна заплата е в резултат на обвързаността ѝ с произведените нормочасове, които нарастват през отчетния период.

11. Професионално обучение и повишаване на квалификацията

Добрата квалификация, като водещ фактор за производителността и ефективността на работниците и служителите, остава важен приоритет в политиката по управление на човешките ресурси в дружеството в условията на икономическа криза.

През 1-во тримесечие няма подадени молби за участие в курсове и няма проведени курсове за повишаване на квалификацията.

През януари 2012 год. е подадена годишна информация за дейността на Центъра за професионално обучение през 2011 год. в НАПОО – гр.София.

Крайната цел на провежданите квалификационни мероприятия е работниците и служителите да бъдат по-добре подготвени и мотивирани за да се осигурява производството на висококачествена и високотехнологична продукция.

12. Подържане на здравословни и безопасни условия на труд

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се съблюдават действащите нормативни изисквания и регулярно се провеждат: начален инструктаж; инструктаж на работното място; периодичен инструктаж. При смяна на технологичен процес и при отсъствие от работа повече от 45 дни, независимо от причините, допълнително се провежда извънреден инструктаж.

През 1-во тримесечие на 2012 година в дружеството са започнали работа 15 работника, които са преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място. През 1-во тримесечие на 2012 год. е проведен начален инструктаж на 4 външни работника от „ВАПТЕХ Енджиниъринг” ЕООД- гр.София, които са работили на територията на „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД.

В дружеството са утвърдени правила и изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд. На работниците регулярно се осигуряват лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях дейност.

Изготвени са инструкции по техника на безопасност и охрана на труда и са поставени на работните места в цеховете. Поддържа се регистър на трудовите злополуки. Ежемесечно се проверяват преносимите ел.инструменти, като проверките се отразяват в дневници.

В производствените корпуси са поставени телефонни номера на Инспекция по труда - Перник с цел изпращане на съобщения за възникнали злополуки и аварии.

В дружеството е осигурено обслужване на работниците и служителите от служба по трудова медицина “Интермед Консулт” ЕООД – гр. София.

В началото на 2012 година с протоколи са определени работни места подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност на основание чл.315, ал.1 от КТ, работни места подходящи за хора с увреждания на основание Закона за интеграция на хората с увреждания, чл.27, ал.1 и работни места забранени за жени до 35 години.

През м. януари 2012 г. бе актуализиран плана за привеждане в готовност на аварийно-възстановителния отряд и дейността му по предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи. Актуализиран е списъка на

личния състав на аварийно-възстановителен отряд в „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД.

Съгласно изискванията на Наредба № РД – 07-2 от 16.12.2009 година за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд бяха определени със заповеди видовете инструктажи по здраве и безопасност при работа, които ще се провеждат в дружеството и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД – 07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

Съставен е график за провеждане на обучение на работниците през 2012 година по „Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения”, „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ и „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане”.

През м. март 2011 година, съгласно изискванията на чл.281 от Кодекса на труда и чл.73./1/, т.3 и чл.10, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ДВ бр. 34/2004 год.), бе проведено обучение за квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V от кооперация “ЕЛОТ” – гр.София на лицата, които обслужват и ръководят работи в тях.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД-07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

За 1-во тримесечие на 2012 год. има оформени и регистрирани 6 битови злополуки. Контузиите са предимно на горен или долен крайник. През м.август 2011 год. има регистрирана трудова злополука по чл.55 , ал.2 на работник от К 7, която продължава и първото тримесечие на 2012 година.

През м.януари 2012 год. бяха направени замервания по ел.безопасност контур „ фаза –защитен проводник” в Корпус 13, ППО, ГРП и Битова сграда К 7 от фирма „Елот” – гр. София.

13. Екология и опазване на околната среда

В дружеството се води дневник за отпадъците, в който всеки месец се записват дали са генерирани /изкарани/ от цеховете отпадъци: стружки и изрезки от черни метали; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; филтърни материали, кърпи за изтриване; смесени битови отпадъци; оловни акумулаторни батерии; смазочни и масла за зъбни предавки; флуоресцентни тръби.

През м. март 2012 год. е представена в РИОСВ- гр. Перник информация за използваните през 2011 г. химични вещества и препарати в „Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД.

В РИОСВ – гр. Перник, във връзка с изискванията на Закона за управление на отпадъците, е представена за утвърждаване и продължаване срока на действие на актуализирана Програма за управление на дейността по отпадъците.

През март 2012 г. в РИОСВ – Перник бе представена Декларация за консумацията и количеството вложени органични разтворители, в чист вид и в състава на смеси за 2011 година. Не е необходимо да се представя План за управление на разтворителите, съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №7 от 21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

През март 2012 година в Регионалната инспекция по околната среда и водите, във връзка с изискванията на Наредба № 9 от 28.09.2004 год., чл.10, са изпратени 7 броя годишни отчети за образувани производствени или опасни отпадъци.

Има сключен договор между дружеството и „Радомир Метал Индъстрийз” АД за приемане, отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

Има сключен договор с „Балбок инженеринг” АД – гр. София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци.

14. Инвестиционна дейност

През първото тримесечие на 2012 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи на нараства в резултат на извършени инвестиционни разходи (такива не са правени). Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин не са извършвани.

По своята същност, извършваните в дружеството инвестиционни разходи представляват както новопридобити ДМА (на лизинг и новозакупени), така също и основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите.

Салдото на разходите за придобиване на ДМА в края на отчетния период е в размер на 3 056 хил. лева. Тук се включват:

- корпус 20 - 860 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 7 - 608 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 12 - 479 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 13 - 204 хил. лева;
- помпено помещение в Корпус 20 - 112 хил. лева;
- корпус 10 - 101 хил. лева.

Гореизреденото представлява предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност. Размерът на финансовите активи нараства с 4 хил. лева в резултат на извършената преоценка на база фактическо състояние на притежаваните акции от капитала на „МЕТЕКО” АД.

15. Качество на произвежданата продукция

„Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД разполага с документирана и внедрена система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001:2008, оценена и регистрирана от “Ен Кю Ей България” ЕООД (сертификат № 027857 / 29.01.2012 г.). Всички дейности по управление на качеството се извършват съгласно изискванията на действащата система за управление на качеството (СУК).

През първото тримесечие на 2012 г. се проведеха рутинни вътрешни одити, с цел проверка функционирането на СУК в дружеството, съгласно предварително утвърдения годишен план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение е съставен „Лист за отклонение” в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието. Предписани са и необходимите коригиращи действия за да се избегне повторната поява на същите несъответствия. По време на вътрешните одити не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001:2008 и действащата СУК.

Дружеството разполага със сертификати за произвеждане на заварени метални конструкции съгласно DIN 18800-7 и DIN 15018, и за системата за качество на заваръчните процеси съгласно EN ISO 3834-2. Валидността на сертификатите, издадени от немската сертификационна организация SLV Halle GmbH, е до месец май 2012 година. Дружеството също така разполага и с удостоверение за поддържане, ремонтване и преустройство на мостови, козлови и пчалелни кранове и релсовите пътища към тях издадено от „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор” (Удостоверение № 340 от 11.04.2008г.).

EN ISO 3834-2 е доказателство за качеството на произведените заварени конструкции, за контролирането на заваръчните процеси, за проследимостта на използваните материали и за изпитването на крайната продукция чрез всички методи за безразрушителен контрол. Заваряването се извършва от квалифицирани заварчици, разполагащи с необходимите сертификати за извършване на заваръчните дейности в съответствие с изискванията на EN 287-1 и EN 1418.

Контролът на качеството на заваръчните работи се извършва от висококвалифицирани инспектори по технически и качествен контрол с висше образование. Всички инспектори по безразрушителен контрол разполагат със сертификати за извършване на съответните видове контрол в съответствие с изискванията на БДС EN 473, ниво 2.

Дружеството също така има сключен договор с акредитирана лаборатория „НДТ ЕКСПРЕС” ООД, гр. Перник за извършване на контрол на съоръжения с повишена опасност, в това число и газови съоръжения и инсталации. Лабораторията е съоръжена с достатъчно апаратура за извършване на ултразвуков, рентгенографичен, магнитнопрахов и капиларен /цветна дефектоскопия/ контрол, а също така и с необходимите специалисти за извършване на съответния контрол, сертифицирани съгласно изискванията на БДС EN 473, ниво 3.

Непрекъснатото подобряване на СУК в дружеството е тясно свързано с анализа на данните и предприемането на коригиращи и превантивни действия, което е регламентирано в ОП 8.5-1-0 от СУК.

16. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

Към първо тримесечие на 2012 година за „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД има известна промяна по водените от дружеството съдебни дела, предвид движението им през различните съдебни инстанции.

Исковете са на обща стойност **4 816 770** лв. – главници и лихви. По част от делата до края на това тримесечие на 2012 година на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД има промяна по присъдените/отменени задължения около **2 802 959** лева. Забелязващото се увеличение с 58 500лв. е в следствие съдебната отмяна на наказателни постановления, с които са наложени глоби от Инспекция по труда. С така постановената отмяна на административни актове част от задълженията се явяват недължими. По друга част от делата са присъдени суми, част от които са разплатени от насрещната страна, а по друга е в ход обжалване, поради което решенията все още не са влезли в сила с годни титули за изпълнение.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” Публично АД има увеличаване на предявените вземания по облигационни и търговски спорове, възлизащи към края на предходното тримесечие общо на **3 173 053** лева. Наблюдава се и увеличаване на разплатените, с наложените на дружеството запори по сметки и доброволни плащания от страна на дружеството, задължения по изпълнителни дела възлизащо на **1 800 хил.лева**. По някои от делата, предвид дължимостта им, дружеството е направило признание на исковете или е сключило споразумение за разсроченото им изплащане.

Продължава повишаването в броя и размера на задълженията по трудовите дела на вискатели, възлизащи на сумата от **540 393** лева. Това увеличение е вследствие прекратяване на трудовите правоотношения по реда на чл.327, ал.1, т.2 от КТ. Допълнителен фактор е разглеждането на делата по реда на бързото производство по ГПК с допускането на искания за предварително изпълнение на съдебните решения, включително и с използването на способите на заповедното производство. Своевременно се издават изпълнителни листа и се образуват изпълнителни дела по тях. В хода на изпълнителното производство дружеството е предприело действия по разплащане на задълженията като е разплатило около **168 336** лева.

През първо тримесечие на 2012 година по водените от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД съдебни дела обобщение на показателите е посочено в следващата се таблица:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД до 31.03.2012 година	Претендирана сума в хил. лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството	4 816
2	Присъдени на дружеството вземания/ Отменени задължения на дружеството	2 803
3	Граждански/облигационни и трудови дела, водени срещу дружеството	3 183
4	Присъдени вземания на работници и служители	540

До края на първо тримесечие на 2012 година се наблюдава и увеличение по изплатените от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД задължения по влезли в сила съдебни решения. Изпълнението на задълженията към контрагенти от дружеството е затруднено в следствие на настъпването на общо икономическата финансова стегнания, провокирала тяхното своевременно претендиране и присъждане, така и водеща до оскъпяването им през способите на принудителното изпълнение, чрез които са блокирани и сметки на дружеството. Неблагоприятни за дружеството са нерегулярните парични постъпления, предвид намаляване на договорната обезпеченост и замразяване на вече договорени позиции за изработка от предприятието ни, подобно на обстановката с този период на 2010 и 2011 година.

17. Финансови задължения към частен кредитор

Отразените в баланса други текущи пасиви (други финансови дългове) в размер на 8 984 хил. лева представляват задължението на дружеството към „Еврометал” ООД - Перник.

С три договора от 07.10.2011 година Цедентът (прехвърлителят) „Обединена българска банка” АД прехвърли на Цесионера „Еврометал” ООД вземания от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в размер на 4 625 082,54 евро.

Прехвърлените/цедирани вземания произтичат от Договори за банков кредит между „Обединена българска банка” АД като кредитор и „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД като кредитополучател.

В полза на цесионера „Еврометал” ООД е прехвърлен и особения залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

В таблицата по-долу са подробно посочени прехвърлените вземания.

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
1.	Кредитна линия	3 066 149,59	5 996 867,35	
1.1	Главница	2 694 592,75	5 270 165,34	
1.2	Наказателни лихви	371 556,84	726 702,01	Размерът е спорен
2.	Банков кредит, първоначално инвестиционен	1 073 998,28	2 100 558,06	
2.1	Главница	954 068,80	1 865 996,38	Размерът е спорен
2.2	Договорни лихви	35 423,19	69 281,74	Размерът е спорен
2.3	Наказателни лихви	81 116,29	158 649,67	Размерът е спорен
2.4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	Размерът е спорен
3.	Незабавно изискуем кредит, формиран в следствие на платена от ОББ банкова гаранция	418 581,04	818 673,36	Оспорва се изцяло
3.1	Главница	395 079,04	772 707,44	Оспорва се изцяло

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
3.2	Договорни лихви	115,78	226,45	Оспорва се изцяло
3.3	Наказателни лихви	23 386,22	45 739,47	Оспорва се изцяло
4.	Ангажимент по издадена банкова гаранция с падеж 30.10.2011г.	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
4.1	Размер	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
5.	Други	34 965,70	68 386,97	
5.1	Разноски, направени в хода на изпълнението по цялата експозиция	34 892,42	68 243,64	Оспорва се изцяло
5.2	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	
ВСИЧКО, в това число:		4 625 082,54	9 045 875,18	
1	Главници	4 075 128,52	7 970 258,61	
2	Договорни лихви	35 538,97	69 508,18	
3	Наказателни лихви	476 059,35	931 091,16	
4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	
5	Разноски	34 892,42	68 243,64	
6	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	

18. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

19. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През първото тримесечие на 2012 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2012 година				№ по ред	Тримесечия на 2012 година				% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем		Тримесечие	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем	
1	Януари	0	22	0	1	Първо тримесечие	1 350	65	21	1,04%
2	Февруари	600	21	29						
3	Март	750	22	34						
Всичко 2012 година		1 350	253	5	Всичко 2012 година		1 350	253	5	0,27%

През първото тримесечие среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,28 лева.

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за второто полугодие на 2011 година, беше 0,56 лева.

Среднодневният обем на продажбите през първото тримесечие е 21 броя акции. За периода са продадени само 1 350 броя на две дати.

20. Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

20.1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлени през отчетния период акции издадени от дружеството, частта от капитала, която те представляват и цена на придобиването или прехвърлянето:

През първото тримесечие на 2012 година дружеството не е придобивало и прехвърляло собствени акции.

20.2. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват:

Към 31.03.2012 година дружеството не притежава собствени акции.

20.3. Възнаграждения, получени общо през отчетния период от членовете на Управителния и Надзорния съвет:

През първото тримесечие на 2012 година на членовете на Управителния и Надзорния съвет са начислени възнаграждения в размер на 83 хиляди лева.

20.4. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите акции и облигации на дружеството:

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 31.03. 2012 г.
1	Максим Мануилов Клейтман	Председател на Надзорния съвет	340 452
2	Валентин Иванов Дрехарски	Член на Надзорния съвет	55 580
3	Огнян Павлов Попов	Член на Надзорния съвет	0
4	Александър Петров Меченов	Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор	49 357
5	Евтим Тончев Евтимов	Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	45 507
6	Емил Стоянов Райчев	Член на Управителния съвет	39 543

20.5. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството могат да придобиват свободно акции на дружеството на регулирания пазар при спазване на разпоредбите на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

20.6. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и участие в управлението на други дружества или кооперации:

1. Максим Мануилов Клейтман – Председател на Надзорния съвет

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества:
  - Управител на „Бесттехника и Ко“ ООД - София
  - Управител на „Бесттехника“ ЕООД - София
  - Управител на „Бестимекс“ ООД - София
  - Член на Съвета на директорите на „Бесттехника Струма“ АД - Радомир
  - Управител на „Магис М“ ЕООД - София
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества:
  - „Бесттехника и Ко“ ООД - София
  - „Бестимекс“ ООД – София
  - „Магис М“ ЕООД – София

2. Валентин Иванов Дрехарски – Член на Надзорния съвет от 11.01.2011г.

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

3. Огнян Павлов Попов – Член на Надзорния съвет

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

4. Александър Петров Меченов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

5. Евтим Тончев Евтимов - Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества:
Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Бесттехника Струма“ АД – Радомир.

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

6. Емил Стоянов Райчев – Член на съвета на директорите

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

20.7 Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през периода

През разглеждания период на 2012 година не са сключвани договори с членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството или свързани с тях лица, които излизат извън основната дейност на дружеството или се различават съществено от пазарните условия.

21. Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година

Бизнес-планът за 2012 година предвижда постепенно увеличаване на производствената дейност, но съобразно обусловените от световната икономическа криза условия. Същият се състои от четири основни части:

- Производствена програма;
- План по труда;
- Финансов план за приходите, разходите и паричните потоци;
- Бюджети на дирекциите – 8 броя.

Гаранция за реализма на производствената програма за 2012 година са сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти. Продукцията на дружеството се произвежда основно за европейски клиенти, поради което очакваме договорната обезпеченост и натоварването на мощностите на „Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД да отбележат чувствително подобрене към края на 2012 година.

Основните показатели, заложен в актуализирания към момента бизнес-план за 2012 година, са следните:

1. Приходи в размер на 23 376 хил. лева, разпределени както следва:

→	Производство на промишлена продукция	20 750 х. лв.
→	Приходи от продажба на стоки	3 х. лв.
→	Приходи от услуги	3 х. лв.
→	Продажби на неоперативни активи	2 120 х. лв.
→	Продажби на технологични отпадъци, стружки и бракувани материали за скраб	360 х. лв.
→	Приходи от наеми	120 х. лв.
→	Други приходи	12 х. лв.
→	Финансови приходи	8 х. лв.

2. Разходи в размер на 21 891 хил. лева, разпределени както следва:

→	За материали	7 768 х. лв.
→	За външни услуги	1 869 х. лв.
→	Амортизации	4 075 х. лв.
→	За заплати и възнаграждения	3 971 х. лв.
→	За осигуровки	689 х. лв.
→	Местни и еднократни данъци и такси	190 х. лв.
→	Други разходи	173 х. лв.
→	Суми с корективен характер	960 х. лв.
→	Финансови разходи (преобладаващо лихви)	2 196 х. лв.

3. Счетоводна печалба в размер на 1 486 хил. лева.

- Корпоративен данък: 149 хил. лева.
- Балансова печалба в размер на 1 337 хил. лева.

4. ЕВИТДА (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации): **7 630 хил. лева.**

5. Нормочасове: 182 000.

6. Производителност на основните нормени работници: 143 нормочаса месечно на един основен нормен работник (присъствен).

7. Средногодишната численост на персонала е 310 човека, разпределени по следния начин:

- Основни нормени работници - 118 човека;
- Непряк производствен персонал: спомагателни работници, кранисти, диспечери, цехови технолози, началник цехове, помощен персонал; оперативно управление на производството; работници по ремонта; контрол на качеството; газово и енергийно стопанство; техническа подготовка на производството - 123 човека;
- Управленчески, административно-технически и помощен персонал в дружеството - 36 човека;
- Охрана (физическа и противопожарна) - 33 човека.

8. Три основни балансови показателя към 31.12.2012 г. са дадени по-долу.

Балансови показатели

№ по ред	Показатели	31.12.2012г.
1	Краткотрайни (текущи) активи	20 500 х. лв.
2	Краткосрочни (текущи) пасиви	23 500 х. лв.
3	Коефициент на обща ликвидност	0,87 коеф.

9. Инвестициите в дълготрайни (нетекущи) активи през 2012 година се планира да бъдат в размери, посочени в долната таблица:

№ по ред	Описание на планираните за 2012 година инвестиции по основни групи	Стойност (хил. лева)
1	Инвестиции в ДМА, без тези на ЛИЗИНГ (нови ДМА + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи ДМА + създаване на ДМА по стопански начин)	200
2	Плащания по лизингови договори за придобити ДМА (първоначални и месечни лизингови вноски)	20
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	0
Инвестиции - общо		220

В заключение на настоящата глава следва да се посочи, че бизнес плана за 2012 година е реалистичен. Той е разработен във вариант, при който се запазва рестриктивната политика на банката, т. е. не се възобновява издаването на банкови гаранции.

22. SWOT анализ

Развитието на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД през годините преди световната икономическа криза, негативното влияние на последната, изпълнението на антикризисната програма и перспективите за развитие на дружеството позволяват да се направи SWOT анализ на последното. Този анализ разглежда четири фактора:

- Плюсове (**Strengths**) - какви са силните страни;
- Минуси (**Weaknesses**) – какви са слабите страни;
- Възможности (**Opportunities**);
- Опасности (**Threats**).

1) Силни страни

➤ Като производствени мощности “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД няма преки конкуренти в страната;

➤ Дружеството участва в изпълнението на инвестиционни проекти на големите наши предприятия от черната и цветна металургия, енергетиката, химическата и нефтохимическата индустрия, циментовата промишленост, рудодобива, транспортната инфраструктура;

➤ Развита е клиентска мрежа както в чужбина, така и в страната (предимно предприятия, собственост на големи чуждестранни корпорации). Около 1/3 от произвежданата продукция е предназначена за износ в страни от Европейския съюз;

➤ „Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД предлага на клиентите си комплексно обслужване, включващо проектиране, производство на съответното съоръжение, неговата доставка на място в производствена база на клиента, инсталация, провеждане на задължителни проби, въвеждане в експлоатация, поемане на гаранции и цялостно обслужване в периода след инсталация на машините;

➤ Допълнително се предлагат услуги по разработване на пълна конструктивна документация за широка гама изделия в областта на машиностроенето. Това включва: разработване на 3D модели, якостен и кинематичен анализ на конструкциите, премахване на възможни конфликти още на етап проектиране; създаване на детайлен инженеринг на база базовия инженеринг на клиента при стриктно изпълнение на заложените изисквания в документацията; съвместно проектиране на всички видове метални конструкции, транспортни съоръжения, нестандартно оборудване, резервни части и други.

➤ Качеството на крайните изделия е гарантирано и благодарение на инвестициите, направени през периода преди кризата в посока оптимизиране на технологичните дейности свързани с разкрояването на металите. Това гарантира проследяемостта на метала от доставката до влагането му в производство, което е от изключително значение за качеството на крайния продукт.

➤ Договорна обезпеченост на производствената програма за 2012-та и 2013 години, запазвайки възходящата тенденция за развитие. На етап търговски преговори са договори, обезпечаващи дългосрочната производствена програма;

➤ Добро и гъвкаво ръководство, умело управляващо човешкия и производствения капацитети;

➤ Детайлна управленска информация, която улеснява процеса на контрол и мониторинг.

2) Слаби страни

➤ Специфичен характер на произвежданата продукция, което предопределя трудности при организацията на производството и правилното натоварване на производствените мощности и на работниците;

➤ Специфичен характер на произвежданите изделия, което при отказ на клиента прави много трудна реализацията им;

➤ Мащабност на изделията, което обуславя дълъг производствен цикъл и „замразяване” на оборотни средства (работен капитал);

➤ Енергийна обвързаност с “Радомир Метал Индъстрийз” АД, през чиято територия и през чиито съоръжения преминава електрозахранването и газоснабдяването;

➤ Недостатъчно благоприятно местоположение от гледна точка логистика на доставки на някои от материалите и реализация на голяма част от продуктите;

➤ Значителен размер на натрупаните публични задължения и задължения към частни кредитори;

➤ Започнали действия за принудително събиране на вземанията от страна на основния частен кредитор „Еврометал” ООД, от други частни кредитори и присъединяване на държавата като „присъединен кредитор” по изпълнителните дела;

➤ Голяма текуща загуба, която не може да се покрие от целевите резерви;

➤ Спиране на инвестиционните разходи след началото на икономическата криза и невъзможност за бързо преодоляване на изоставането в тази насока поради необходимостта всички свободни парични средства да се насочват за погасяване на натрупаните публични и частни задължения;

➤ Очаквани проблеми с набирането на квалифицирани инженерно-технически кадри и квалифицирани основни производствени работници при очакваното нарастване на производството.

3) Възможности

➤ Подписани договори и значителен обем продукция в процес на договаряне;

➤ Надеждни и постоянни партньори, потребители на изделията на дружеството;

➤ Очакван голям брой поръчки от традиционни и нови клиенти;

➤ Възможности за реструктуриране и разсрочване на задълженията.

4) Заплахи, които са външни

➤ Очертаващата се икономическа рецесия и възможната втора „вълна” на световната икономическа криза;

➤ Рестриктивна икономическа политика на правителството;

➤ Възможни действия за принудително събиране на вземанията от страна на дълга и основния частен кредитор „Еврометал” ООД;

➤ Наличието на конкуренти: а) централноевропейски страни като Чехия и Полша; б) западноевропейски производители, които предпочитат да натоварват собствените производствени мощности в условията на криза; в) близка страна като Румъния; г) Китай, Русия и Украйна;

- Евентуални резки промени в цените на стоманата и енергийните ресурси.

23. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.** Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. **Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти.**

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните **основни положения при изпълнението на програмата:**

А. “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е създадо ясно дефинирани отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите. Дружеството има едностепенна структура на управление – Съвет на директорите, който е с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на Съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Съветът на директорите е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира, назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

Б. Изпълнителните директори, които са и членове на Съвета на директорите: осъществяват управлението на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на СД бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма СД за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командирова работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД се извършват само на регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници; всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождаването на членове от Съвета на директорите и определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите след приемане на отчета за неговата дейност; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременна информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство $\frac{2}{3}$ от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на $\frac{2}{3}$ от капитала. За вземане на решение за овластяване на Съвета на директорите за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЗК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство $\frac{3}{4}$ от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

З. Информацията за дейността на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети

своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемаческа нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите аналитици и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на

акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнението на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

24. Заключение

В заключение може да се посочи, че световната икономическа криза, както и „надигащата се нова вълна” на същата, продължава да се отразява негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД. Резултатът е влошени икономическите резултати, невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Съществена причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на банките. Има се предвид отказът за издаване на банкови гаранции за авансово плащане, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материали и започване на производство по нови поръчки.

Настъпилото слабо оживление на международните пазари позволи нарастване на производството и приходите, започвайки от пролетта на 2011-та година. До есента на миналата година производството нарастваше ежемесечно с около 20%, след което се задържа на относително постоянно равнище.

Описаните тенденции са представени нагледно в следващата таблица.

От месец март 2012 година производството започва отново да нараства. Произведените през последния месец на отчетното тримесечие нормочасове са най-много, считано от края на 2009 година.

Основната част от паричните постъпления предприятието влага в материали, необходими за обезпечаване на договорите за производство. Дългият производствен цикъл на основните изделия води до „замразяване” на оборотни средства под формата на незавършено производство.

Необходимо условие за връщането на напусналите квалифицирани работници е поетапното изплащане на натрупаните дължими заплати за последните месеци. Това е условие и за пълноценното използване на персонала, който дружеството успя да задържи по време на кризата.

Успоредно с набирането на кадри и нарастването на производството „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД ще може да извършва поетапно погасяване на натрупаните публични и частни задължения. Размерът на месечните погасителни вноски може да нараства постепенно през следващите години.

гр. Радомир

25.04.2012 година

Директор “Финанси и планиране”:

/В. Дрехарски/

Директор “Правно обслужване и връзки с инвеститорите”:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ал. Меченов/

